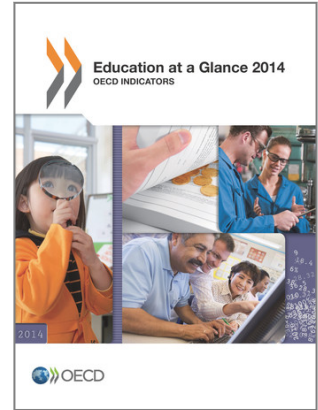

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2014

OECD Indicators

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/eag-2014-en

Eğitime Bakış 2014

OECD Göstergeleri

Türkçe Özet

Eğitime artan erişimin avantajları eşit paylaşılmıyor

Eğitime erişim artmaya devam ederek, okuryazarlık becerileri yüksek yetişkinlerin oranı büyüyor; ama sosyo-ekonomik farklılıklar derinleşiyor, çünkü eğitim ve becerilerin bireylerin yaşam fırsatları üzerindeki etkisi bir hayli güçlenmiş bulunuyor.

İşgücü piyasası, yüksek eğitim seviyesini ve yüksek becerileri ödüllendiriyor

İstihdam konusunu ele alalım. Ortalama olarak yüksek öğrenimli yetişkinlerin %80'den fazlası istihdam edilirken, buna kıyasla lise seviyesinin altındaki kişilerin %60'tan azı istihdam ediliyor. Ama yüksek öğrenimli kişiler, özellikle genç yetişkinler, işsizliğe karşı bağımsızlık sahibi değiller. OECD ülkelerinde ortalama olarak yüksek öğrenimli yetişkinler arasındaki işsizlik oranı 2012 yılında %5.0, 25-34 yaş arasındakiler ise %7.4 (2008'deki %4.6'dan daha yüksek) oldu. Buna kıyasla, lise öğrenimi olmayan 25-34 yaş arasındakilerin işsizlik oranı 2008'deki %13.6'dan yukarı çıkarak, 2012'de %19.8'i (hatta birçok ülkede daha yüksek oranları) buldu. Bu veriler, son ekonomik krizin en çok genç ve düşük eğitimli yetişkinleri vurduğunu bir kez daha doğruluyor (Gösterge A5).

Beceri eksikliği - benzer eğitim seviyesine sahip kişiler arasında bile - sadece işsizlik riskini güçlendiriyor. Örneğin, ortalama olarak, Yetişkin Beceriler Anketine katılan 24 ülke ve alt ulusal bölgede 2012'de lise öğrenimi olmayan, ama orta seviyede okuryazarlık yeterliği olan yetişkinlerin %5.8'i, buna kıyasla aynı eğitim seviyesinde fakat okuryazarlık seviyeleri düşük olan yetişkinlerin %8.0'i işsizdi. Benzer şekilde, yüksek öğrenimli yetişkinler arasında, okuryazarlık yeterliği daha düşük olanların %3.9'una kıyasla en yüksek yeterliğe sahip olanların %2.5'i işsizdi (Gösterge A5).

Gelirlere ilişkin veriler, eğitim konusunda "sahip olanlar" ile "sahip olmayanlar" arasındaki mesafenin de açıldığını gösteriyor. OECD ülkelerinde yüksek öğrenim diplomalı yetişkinlerin gelirleri ortalama olarak lise öğrenimli kişilerden yaklaşık %70 daha fazla. Beceriler konusundaki farklılıkların, aynı eğitim seviyesindeki kişiler arasında bile, gelirler üzerinde de etkisi var: Ortalama olarak, en yüksek okuryazarlık yeterlik seviyesine sahip olan yüksek öğrenimli bir yetişkin, Yetişkin Beceriler Anketi tarafından yapılan ölçüme göre, en düşük okuryazarlığa sahip olan aynı öğrenim seviyesindeki bir yetişkinden yaklaşık %45 daha fazla kazanıyor (Gösterge A6).

Ülkelerin çoğunda eğitim konusunda mutlak yukarı doğru hareketlilik, aşağı doğru hareketlilikten daha yaygın

Birçok OECD ülkesinde gerek lise, gerekse orta-öğrenim sonrası yüksek öğrenim ve diğer eğitim kademelerinde eğitim sistemlerinin büyümesi, 25-34 yaşlarındakilere ebeveynlerinden daha yüksek seviyede eğitime sahip olma fırsatı verdi. Ortalama olarak (OECD Uluslararası Yetişkin Yetkinlikler Değerlendirme Programı PIAAC'nin ürünü olan) 2012 Yetişkin Beceriler Anketine katılan OECD

ülkelerinde gençlerin sadece %16'sı ebeveynlerinin eğitim seviyesine sahip olamazken, %32'si ebeveynlerinden daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip oldu. Almanya, Estonya, İsveç ve Norveç hariç tüm ülkelerde eğitim konusunda mutlak yukarı doğru hareketlilik, mutlak aşağı doğru hareketlilikten daha yaygın. Eğitimin artması, özellikle eğitim konusunda yukarı ve aşağı doğru hareketlilik farkının yüzde olarak 30 puan ve üzeri olduğu Fransa, İrlanda, İspanya, İtalya, Kore ve Rusya'da çok belirgin (Gösterge A4).

Diğer tespitler

- Artık 25-34 yaşlarındakilerin %40'a yakını yüksek öğrenimli olup, bu oran, 55-64 yaşlarındakilerden yüzde olarak 15 puan daha fazla (Gösterge A1).
- En yüksek okuryazarlık yeterlik seviyelerine sahip yaşlı ve genç yetişkinler arasında yüzde olarak ortalama 10 puanlık bir artış var (Gösterge A1).
- OECD ülkelerinin çoğunluğunda artık çocukların çoğu için eğitim, 5 yaşından epey önce başlıyor. OECD ülkelerinde 4 yaşındakilerin üçte ikisinden fazlası (%84) erken çocukluk ve ilk öğretim kurumlarına kayıtlı; Avrupa Birliği üyesi OECD ülkeleri arasında bu oran, %89 (Gösterge C2).
- Lise öğrenimine başlayan öğrencilerin %72 kadarı, girdikleri programları programın teorik süresi içerisinde bitiriyor. Öğrencilere lise programlarını bitirmeleri için ekstra iki yıl tanınarak, OECD ülkelerinde ortalama olarak öğrencilerin %87'si programları öngörülen mezuniyet yılından iki yıl sonra bitirmeyi başarmış oluyor (Gösterge A2).
- 2012 yılında OECD ülkelerinde ortalama olarak 15-29 yaşlarındakilerin %49'u eğitim görmekteydi. Kalan %51 içinde %36'nın bir işi vardı, %7 işsizdi ve %8 işgücü dışındaydı (Gösterge C5).
- Özel kaynaklardan en büyük oranlarda fon alanlar, yüksek öğretim kurumları ve, daha az ölçüde, ilkökul öncesi kurumlar: Sırasıyla, %31 ve %19. Tüm kademeler birlikte ele alındığında eğitim kurumlarında kamu fonlarının kullanımı, elde karşılaştırılabilir veriler bulunan tüm ülkelerde (İtalya hariç) 2000 - 2011 arasında artış gösterdi. Ancak, özel fonların kullanımı, eğitim maliyetini paylaşan ailelerin artmasıyla birlikte, ülkelerin dörtte üçünden fazlasında daha da büyük bir oranda arttı (Gösterge B3).
- Eğitime ayrılan kamu harcamalarının oranı, ülkelerin üçte ikisinde 2005 - 2011 arasında küçülürken, 2008-2011 arasındaki - ekonomik krizin yüksek olduğu - daha kısa dönemde eğitime yapılan kamu harcamaları, elde veriler bulunan 31 ülkeden 16'sında tüm diğer hizmetlere yapılan kamu harcamalarından daha hızlı arttı (ya da daha yavaş azaldı) (Gösterge B4).
- Elde veriler bulunan 35 ülkeden sadece dördünde ilkökul öncesi öğretmenlerin, elde verilerin mevcut olduğu 36 ülkeden 22'sinde genel dersler öğreten lise öğretmenlerinin yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekiyor.
- Elde veriler bulunan OECD üyesi ve ortağı ülkelerin yaklaşık dörtte üçünde eğitimin her kademesinde öğretmenler için profesyonel gelişim şart görülüyor. Bu uygulama, 17 ülkede tüm ortaokul öğretmenleri için, 8 ülkede terfi ya da maaş artışı için şart olup, 6 ülkede böyle bir şart görülüyor (Gösterge D7).
- 2012 yılında 4.5 milyon öğrenci, vatandaşı olduğu ülke dışındaki yüksek öğretim kurumlarına kayıtlıydı. Avustralya, Avusturya, Birleşik Krallık, Lüksemburg, İsviçre ve Yeni Zelanda, toplam yüksek öğrenim kayıtları içindeki yüzde olarak en yüksek uluslararası öğrenci oranına sahipler (Gösterge C4).

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2014), *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/eag-2014-en